

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
beleidsterrein "Invoerrechten en accijnzen" over de periode 1962-1995

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Mijnheer de Staatssecretaris,

Datum
8 februari 2001
Uw kenmerk
R&B/osta/2000/1542
Uw brief van
24 augustus 2000
Ons kenmerk
arc-2000.1874/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Financiën u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein 'Invoerrechten en accijnzen' over de periode 1962-1995.

In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Wegens de afronding van de Cultuurnota-advisering en een personele wisseling bij het secretariaat van de Bijzondere Commissie Archieven is het echter niet gelukt om binnen deze termijn te adviseren. De Raad biedt u hierbij zijn verontschuldigingen aan voor de ontstane vertraging.

2. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 3 en 4 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen adviseert de Raad u over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.
3. *Toetsing van procedurele aspecten*
Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport "*De grens geslecht. Een institutioneel onderzoek naar het overheidsbehandelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1962-1995*" ('s-Gravenhage 1999).

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het, in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 voorgeschreven, overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg.

Hieruit is de Raad gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe, in artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 genoemde, personen en dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest.

Het driehoeksverslag biedt voldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband.

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-2000.1874/2

De openbare terinzagelegging heeft blijkens uw adviesaanvraag niet geresulteerd in een reactie. De bij het driehoeksoverleg betrokken materiedeskundige heeft, blijkens een bij de adviesaanvraag gevoegd schrijven van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap van 7 augustus 2000, geen aanvullend commentaar op de ter inzage gelegde versie.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 4.3).

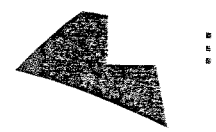
4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein 'Invoerrechten en accijnzen' over de periode 1962-1995.

Het verslag van het driehoeksoverleg maakt echter melding van het feit dat alleen de handelingen voor welke neerslag het Ministerie van Financiën zorgdrager is, van een waardering zijn voorzien (Belastingdienst; Laboratorium; Commissie van deskundigen voor de tabaksaccijns; Commissie van scheikundigen). De Raad heeft daarom uitsluitend die handelingen bekeken. De handelingen van de andere bij het onderhavige beleidsterrein betrokken actoren zijn, in afwachting van uitgewerkte voorstellen hieromtrent, buiten beschouwing gelaten.

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen

van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria moet hij echter constateren, dat als zodanig nog de oorspronkelijke criteria zijn gebruikt, criteria derhalve die sedertdien zijn gewijzigd en omgezet in zes nieuwe criteria. Hoewel deze laatste criteria nog steeds niet formeel zijn vastgesteld, worden ze in de praktijk al bij het ontwerpen van selectielijsten toegepast. Tegen deze achtergrond bevreemdt het gebruik van de criteria 'oude stijl'. Gelet op de lange voorbereidingstijd van de ontwerp-lijst kan de Raad in dit geval het gebruik van de oude selectiecriteria echter nog wel billijken.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-2000.1874/2

4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de, in de concept-lijst genoemde handelingen conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

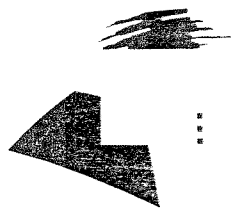
5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. In algemene zin kan hij instemmen met de lijst; deze geeft hem slechts aanleiding tot de navolgende opmerkingen.

Allereerst complimenteert de Raad de opstellers van het op blz. 12 gepubliceerde 'Overzicht van de met 'B' gewaardeerde handelingen (BSD-nrs.) per actor en per algemeen selectie criterium'. Het opstellen van een dergelijk overzicht verdient navolging omdat het goed inzicht biedt in de verhouding tussen beleid en uitvoering op hoofdlijnen.

Handeling 106 en 679

De Raad wijst erop dat in de ontwerp-lijst geen waardering is opgenomen bij handeling 106, terwijl bij handeling 679 twee waarderingen staan vermeld. De commissie verzoekt beide fouten in het vast te stellen BSD te corrigeren.

Handeling 194

De neerslag van deze handeling betreft *het afhandelen van bezwaarschriften*. De Raad onderschrijft het pleidooi van de externe deskundige om de neerslag van deze handeling voor bewaring in aanmerking te laten komen.

Dit geldt zowel voor de routinematige afgehandelde bezwaren van burgers (een archief hoort immers een beeld van routine te geven) als voor de bijzondere gevallen

Handeling 304

De Raad stemt in met het handhaven van de waardering vernietigen voor de neerslag van deze handeling, betreffende *het verifiëren en aanbrengen van peilinstrumenten en meetapparaten*.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-2000.1874/2

Handelingen onder hoofdstuk 1.4 In-, uit- en doorvoer

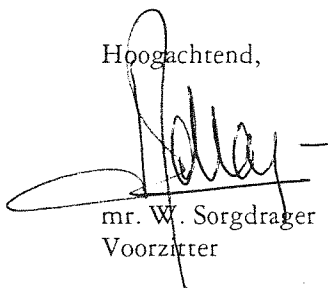
Net als de externe deskundige betreurt de Raad het dat praktisch de hele neerslag van het handelen van de belastingdienst voor vernietiging wordt voorgedragen. Hij acht het aannemelijk dat een deel van deze neerslag voor historisch onderzoek belangrijk bronnenmateriaal bevat. Immers, bij de belastingdienst wordt zichtbaar gemaakt wat daadwerkelijk is uitgevoerd op het terrein van de in-, uit- en doorvoer. Vanuit deze overweging meent de Raad dat (een deel van) de neerslag een relevante bijdrage levert aan de reconstructie van het overheidshandelen op genoemd beleidsterrein en voor bewaring in aanmerking moet komen. Derhalve meent hij dat een analyse van het bestand zou moeten plaatsvinden om een beeld te krijgen van (de historie van) de routine en wat hiervan nog bestaat, en op welke wijze hiervan is afgeweken.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder voorzitterschap van mw. drs. E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is drs. S. Kers.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenbarg
Algemeen secretaris